

ทารกตัวเหลือง เกิดจากอะไร อาการลูกตัวเหลือง ที่แม่ควรรู้

ภาษา

ทารกตัวเหลือง เกิดจากอะไร อาการลูกตัวเหลือง ที่แม่ควรรู้

ดูแลลูกตามช่วงวัย

บทความ

เม.ย. 23, 2024

5 นาที

ภาวะตัวเหลืองในทารกสามารถพบได้บ่อยในทารกแรกเกิด โดยทารกที่คลอดครบกำหนดมีโอกาสตัวเหลือง 50 เปอร์เซ็นต์ ส่วนทารกที่คลอดก่อนกำหนดมีโอกาสตัวเหลืองถึง 80 เปอร์เซ็นต์ อย่างไรก็ตามอาการตัวเหลืองมีทั้งแบบหายได้เอง และต้องได้รับการรักษา คุณพ่อคุณแม่จึงควรรู้จักภาวะตัวเหลืองในทารก สาเหตุ รวมถึงวิธีสังเกตและดูแลลูกเมื่อกลับไปอยู่บ้านแล้ว

สรุป

- ภาวะตัวเหลืองในทารก มักเกิดกับทารกหลังคลอด เนื่องจากการแตกตัวของเม็ดเลือดแดง ทำให้เกิดสารเหลืองที่เรียกว่า บิลิรูบิน โดยจะตัวเหลืองประมาณ 3-5 วัน แล้วจะค่อย ๆ หายไปเอง
- ลูกตัวเหลืองจะเริ่มที่ใบหน้าก่อน แล้วไล่มาที่ลำตัว ท้อง แขน ขา หากพบว่าลูกน้อยตัวเหลืองถึงบริเวณท้อง หรือคุณแม่สังเกตเห็นลูกเหลืองขึ้นมาก หรือเร็วมาก ให้รีบพาไปพบแพทย์ทันที

- ควรให้ลูกดื่มนมแม่บ่อยที่สุด ประมาณ 10-12 ครั้งต่อวัน เพื่อขับสารเหลืองออกจากปัสสาวะและอุจจาระ ไม่ควรให้ลูกดื่มน้ำ และไม่ควรวาลูกไปตากแดด

เลือกอ่านตามหัวข้อ

- ภาวะตัวเหลืองในทารก เกิดจากอะไรได้บ้าง
- ภาวะตัวเหลืองในทารก ถ้าไม่รีบรักษา จะเกิดอะไรขึ้น
- วิธีดูแลทารกตัวเหลือง คุณพ่อคุณแม่ทำได้ไม่ยาก
- วิธีสังเกตภาวะตัวเหลืองของลูก เมื่อกลับไปอยู่บ้านแล้ว

ค่าตัวเหลืองในทารก เป็นค่าที่ใช้วัดภาวะตัวเหลืองในทารกหลังคลอด เนื่องจากทารกหลังคลอดจะมีเม็ดเลือดแดงสูง และเม็ดเลือดแดงนี้ก็มีโอกาสแตกตัวสูงตามไปด้วย เมื่อเม็ดเลือดแดงแตกจะเกิดสารสีเหลืองที่เรียกว่า บิลิรูบิน ที่ทำให้ทารกมีภาวะตัวเหลืองอยู่ประมาณ 3-5 วันหลังคลอด โดยส่วนใหญ่จะเริ่มเหลืองที่ใบหน้าก่อน แล้วไล่ลงมาที่ลำตัว แล้วจึงเหลืองที่แขน ขา ตามลำดับ หากลูกตัวเหลืองมาก ควรให้แพทย์ตรวจหาค่าตัวเหลืองในทารก หรือค่าบิลิรูบิน เพื่อวินิจฉัยและให้การรักษาที่เหมาะสม

ภาวะตัวเหลืองในทารก เกิดจากอะไรได้บ้าง

ภาวะตัวเหลืองในทารก เกิดได้จากหลายสาเหตุ คุณพ่อคุณแม่ควรหมั่นสังเกตอาการของลูกน้อย เพื่อจะได้เตรียมรับมือได้ทัน

1. ภาวะตัวเหลืองปกติ

เด็กแต่ละคนมีโอกาสตัวเหลืองมากน้อยต่างกัน ภาวะตัวเหลืองปกติเกิดเนื่องจากตับของทารกยังไม่สมบูรณ์ จึงยังกำจัดสารบิลิรูบินได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ ทำให้สารบิลิรูบินสะสมอยู่ในร่างกาย แต่หากทารกไม่มีความผิดปกติอื่น ๆ ร่วมด้วย ภาวะตัวเหลืองจะค่อย ๆ หายไปได้เองภายใน 7-10 วันค่ะ

2. ภาวะตัวเหลืองผิดปกติ เกิดได้จากหลายสาเหตุ เช่น

1. เลือดแม่กับลูกไม่เข้ากัน มักพบในคุณแม่ที่มีเลือดกรุ๊ปโอ และลูกมีเลือดกรุ๊ปเอหรือบี หรือคุณแม่มีเลือดกรุ๊ป Rh Negative แต่ลูกมีเลือดกรุ๊ป Rh Positive
2. เป็นโรคเลือด เช่น โรคธาลัสซีเมีย หรือโรคขาดเอนไซม์ G6PD ทำให้เม็ดเลือดแดงแตกง่ายกว่าปกติ
3. ทารกที่แม่เป็นเบาหวาน ทำให้ทารกมีจำนวนเม็ดเลือดแดงมากกว่าปกติและมีโอกาสตัวเหลืองสูงขึ้น
4. ทารกที่คลอดโดยใช้เครื่องดูดช่วยคลอด มีโอกาสเม็ดเลือดแดงแตกตัวสูงขึ้น
5. ทารกได้รับนมไม่เพียงพอ เกิดจากทำอุ้มไม่ให้นมที่ไม่ถูกต้อง หรือทารกคลอดก่อนกำหนด

- น้ำหนักแรกคลอดน้อย หรือมีภาวะลิ่มติด ทำให้ดูดนมแม่ได้น้อย
6. สาเหตุอื่น ๆ เช่น ตับอักเสบ ท่อน้ำดีตีบ ภาวะพร่องไทรอยด์ฮอร์โมน ติดเชื้อในกระแสเลือด ลำไส้อุดตัน เป็นต้น

ภาวะตัวเหลืองในทารก ถ้าไม่รีบรักษา จะเกิดอะไรขึ้น

หากลูกตัวเหลืองมาก ค่าตัวเหลืองในทารกสูงกว่า 20 หากไม่ได้รับการรักษาโดยแพทย์สารเหลือง จะซึมเข้าสู่สมอง ทำให้สมองผิดปกติ ทารกจะมีอาการซึม ตัวอ่อน ดูดนมไม่ดี และอาการจะรุนแรงขึ้น กระสับกระส่าย ร้องเสียงแหลม ตัวเกร็ง คอแอ่น หลังแอ่น ไม่ดูดนม สมองพิการ ชัก หยุดหายใจ และอาจถึงขั้นเสียชีวิตได้

วิธีดูแลทารกตัวเหลือง คุณพ่อคุณแม่ทำได้ไหม

ยาก

เมื่อลูกมีอาการตัวเหลือง คุณพ่อคุณแม่ควรดูแลลูกน้อย ดังนี้

- คุณแม่ควรให้ลูกน้อยดูดนมแม่อย่างถูกวิธีเพื่อให้ได้รับน้ำนมแม่อย่างเพียงพอในการขับสารเหลืองออกจากร่างกาย
- หากลูกน้อยน้ำหนักลดมากควรปรึกษาแพทย์
- ห้ามให้ลูกดื่มน้ำเปล่าเพื่อขับสารเหลือง เนื่องจากการให้ทารกดื่มน้ำเปล่า เป็นความเชื่อที่ผิด และทำให้ภาวะตัวเหลืองรุนแรงขึ้น
- ไม่ควรพาลูกไปตากแดด เนื่องจากไม่ช่วยให้ภาวะตัวเหลืองดีขึ้น
- หากลูกมีอาการซึมลง ไม่ดูดนม และตัวเหลืองมาก ให้รีบพาไปพบแพทย์ เนื่องจากสารเหลืองอาจซึมเข้าไปทำลายสมองลูก
- ไม่ซื้อยาให้ลูกรับประทานเอง
- พาลูกไปพบแพทย์ตามนัดทุกครั้ง หรือหากลูกตัวเหลืองผิดปกติ ควรรีบพาไปพบแพทย์

วิธีสังเกตภาวะตัวเหลืองของลูก เมื่อกลับไปอยู่บ้านแล้ว

เมื่อลูกน้อยกลับไปอยู่บ้าน คุณพ่อคุณแม่สามารถสังเกตภาวะตัวเหลืองของลูกได้เอง โดยอยู่ในห้องมีแสงส่องสว่างเพียงพอ แล้วใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้กดที่ผิวหนังในส่วนต่าง ๆ จากนั้นแยกนิ้วออกจากกันแล้วสังเกตสี หากสีผิวปกติ จะเห็นเป็นสีขาว หากลูกตัวเหลืองจะเห็นเป็นสีเหลือง โดยเฉพาะถ้าตัวเหลืองไล่ลงมาจนถึงท้องควรรีบพาลูกน้อยไปพบแพทย์ นอกจากนี้ หากลูกตัวเหลืองเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ร่วมกับมีอาการซึม ไม่ดูดนม ตัวอ่อน หลังแอน คอแอน ชัก ร้องกวน อุจจาระมีสีซีด ควรรีบพาลูกน้อยไปพบแพทย์ทันที

คุณพ่อคุณแม่ได้ทราบแล้วว่า ลูกตัวเหลือง เป็นภาวะที่พบได้บ่อยในทารกแรกเกิด และเป็นอันตรายต่อสมองถึงขั้นพิการและเสียชีวิตได้ คุณพ่อคุณแม่จึงควรหมั่นสังเกตลูกน้อย หากลูกตัวเหลืองมากควรรีบไปพบแพทย์เพื่อตรวจหาภาวะตัวเหลืองในทารก และให้การรักษาอย่างทันที่่วงที

*นมแม่มีสารอาหารกว่า 200 ชนิด รวมทั้ง แอลฟาแล็ค [แอลฟาแล็คตัลบูมิน] และ สฟิงโกไมอีลิน

บทความแนะนำสำหรับคุณแม่ให้นม

- สฟิงโกไมอีลิน และ แอลฟาแล็ค สฟิงโกไมอีลิน คืออะไร สำคัญอย่างไรต่อสมองลูกน้อย >
- DHA สารอาหารสำคัญ ช่วยพัฒนาสมองลูกน้อย
- 2'-FL คืออะไร ? รู้จัก 2'-FL โอลิโกแซคคาไรด์ในนมแม่ (HMOs)
- นานนมเหลือง ที่มี แอลฟาแล็ค สฟิงโกไมอีลิน สารอาหารสำคัญ ช่วยพัฒนาสมองจากแม่สู่ลูก
- เทคนิคเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ สูดยอดสารอาหารจากแม่สู่ลูก
- เพิ่มนานนมคุณแม่ ด้วยการกระตุ้นนานนม จากธรรมชาติ ดีกับคุณแม่และลูก
- นมแม่อยู่ได้กี่ชม นานนมแม่เก็บได้นานแค่ไหน เก็บรักษาอย่างไรให้ถูกวิธี
- อาการทารกหิวนม สัญญาณจากลูกน้อย ที่คุณแม่สังเกตเองได้

- เด็กแรกเกิดกินนมก็อ่อนซี้ ถึงจะดีที่สุด ปริมาณเท่าไรถึงเรียกว่าพอดี
- วิธีจับลูกเรือ ทำอุ้มเรือช่วยให้ลูกสบายท้อง หลังลูกอิ่มนม
- คัดเต้านมทำยังไงดี คัดเต้าก็วันหาย พร้อมวิธีบรรเทาอาการนมคัด
- เจ็บหัวนม หัวนมแตก อาการเจ็บหัวนม ต้องรักษาอย่างไร ให้นมลูกต่อได้ใหม่

อ้างอิง:

1. ภาวะตัวเหลืองในทารกแรกเกิด พ่อแม่มือใหม่ควรรู้, โรงพยาบาลกรุงเทพ
2. ลูกคลอดออกมา “ตัวเหลือง”นี่คือสิ่งที่พ่อแม่ควรทำ, โรงพยาบาลเปาโล
3. เมื่อลูกรักตัวเหลือง, คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

อ้างอิง ณ วันที่ 27 มกราคม 2567

คุณแม่ตั้งครรภ์

แม่ผ้าคลอด

ดูแลลูกตามช่วงวัย

ภูมิแพ้ในเด็ก

สปิงโกไมอีลิน

พัฒนาการสมองลูกน้อย

การขับถ่ายลูกน้อย

คุณแม่ให้นมบุตร

เครื่องมือตัวช่วยคุณแม่

อาหารเด็ก

S-Mom Club

ข้อมูลผลิตภัณฑ์